

Назарій ЛОШТИН

кандидат історичних наук

науковий співробітник відділу рукописів

Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаніка

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8911-7808>

e-mail: nazarii.loshtyn@gmail.com

АРХІВ СВЯЩЕННИЧОЇ РОДИНИ МАЛЬЧИНСЬКИХ У ФОНДАХ ВІДДІЛУ РУКОПИСІВ ЛЬВІВСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ УКРАЇНИ ІМ. В. СТЕФАНІКА

Вивчено архівну спадщину священницької родини Мальчинських, представники якої були пов'язані з двома українськими регіонами, що належали до різних імперій – Романових та Габсбургів. Розглянуто особливості архівного фонду родини, який зберігається у відділі рукописів Львівської національної наукової бібліотеки України імені Василя Стефаніка. Зроблено акцент на його значенні для дослідження історії українського духовенства ХІХ ст. Наголошено на важливості архівної спадщини родини як джерела для вивчення історії українського духовенства у контексті Російської імперії та Австрійської держави. Зазначено, що архівний фонд містить документи, які, на жаль, нерівномірно розкривають життєвий шлях та діяльність членів родини, особливо о. Михайла та о. Юліана Мальчинських.

Доведено, що цінною є наукова спадщина о. Юліана, зокрема рукописи його праць із історії Унійної Церкви та ліквідації унії на Холмщині, а також зібрані ним документи до історії Церкви. Зауважено, що основна частина документів архівного фонду розкриває життя єпископа Франца Мальчинського – найвідомішого представника родини, який був очільником унійної Церкви в Болгарії (1861–1867) та католицьким місійним єпископом у Алессіо (Албанія) в Османській імперії (1870–1908).

Вказано, що презентовані документи потребують подальшого дослідження для розкриття більш повної картини життя та діяльності священничої родини Мальчинських і духовенства загалом у другій половині ХІХ ст. Акцентовано на тому, що архівна спадщина родини Мальчинських є важливим джерелом для глибшого розуміння історії та культури українського духовенства, однак нерівномірність розподілу документів створює перешкоди для подальших реконструкцій життєвих шляхів членів родини та внеску її представників у розвиток українського духовенства того часу.

Ключові слова: архів, документ, священник, Холмщина, Мальчинські, Франц Мальчинський.

Вивчення документальної спадщини українського духовенства є важливим напрямком архівознавчих досліджень, особливо якщо йдеться про цілі священничі

родини. Тим паче, якщо це родини, доля яких пов'язує різні українські регіони, що перебували у складі двох імперій – Романових та Габсбургів. Саме до таких належить родина Мальчинських, чий архівний фонд зберігається у відділі рукописів Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаника (ЛННБ України ім. В. Стефаника).

Священнича родина Мальчинських походить із Холмщини (тоді – Російська імперія). Після ліквідації Холмської греко-католицької єпархії у 1875 р. члени родини переїхали до Галичини (тоді – Австро-Угорська монархія). Мальчинські пов'язані родинними зв'язками з відомою галицькою родиною Крип'якевичів, теж вихідців із Холмщини. Анна, донька о. Михайла Мальчинського, була дружиною о. Михайла Крип'якевича, греко-католицького священника, дідуся історика Івана Крип'якевича. Батько історика – Петро-Франц – був названий на честь свого дядька Франца Мальчинського. Ще один член родини – Юліан, брат Анни та Франца. Біографія членів родини Мальчинських не досліджена в історіографії.

Архівний фонд надійшов до відділу рукописів у 2007 р., разом із іншими архівами родини Крип'якевичів, а саме о. Петра Франца Крип'якевича та Савини Сидорович (Сус, 2016). У результаті наукового опрацювання було сформовано архівний фонд 316 «Мальчинські: Михайло (?–?) – греко-католицький священник, Юліан (1841–1889) – греко-католицький священник, Франц (1829–1908) – католицький єпископ», що містить 38 одиниць зберігання загальною кількістю 107 документів 1836–1877 рр.

На жаль, розподіл справ не рівномірний: 4 архівні справи належать Михайлу Мальчинському, 10 – Юліану, решта – Францу. Документи мають різноманітний зміст та не дають можливості повноцінно відтворити життєвий шлях та діяльність представників священничої родини.

Інформації про о. Михайла Мальчинського вкрай мало. Не відомі ні дата народження, ні дата смерті. Був парохом у с. Голуб'я (сучасне *Golebie* у Польщі) на Холмщині. У самому селі храм, тоді ще православний, за даними І. Крип'якевича, вперше згадується у 1578 р. (Крип'якевич, 1997, с. 138). Після Берестейської унії 1596 р. парафія стала унійною (греко-католицькою) та була такою аж до ліквідації унійного Холмського єпископства у 1875 р.

Перша серед справ о. Михайла – це рукописна книжка під заголовком «*Zbiór Dziel Żywotworczych Ciekawych i Zabawnych*» (ЛНБ-1, арк. 1). До книжки записані твори Адама Міцкевича (Adam Bernard Mickiewicz) «*Конрад Валенрод*» та інша поезія, балада «*Trzy krzyże pod Brykowem*» поета-романтика Шимона Конопацького (Szymon Konopacki), польські переклади сонетів італійського поета епохи Відродження Франческо Петрарки (Francesco Petrarca), твори поета Казімежа Бродзінського (Kazimierz Brodziński), сатира француза Нікола Буало (Nicolas Boileau-Despréaux) у польському перекладі Яна Крушинського (Jan Kruszyński), «*Duma o Sokorze*» Юзефа Ліпінського (Karol Józef Lipiński), «*Lubor. Ballada z powieści ludu*» та інші твори поета Юзефа Богдана Залеського (Józef Bohdan Zaleski), а також декілька неідентифікованих творів.

Три справи стосуються господарських і фінансових питань. Перша – це розписка о. Михайла про те, що він взяв зі скарбони церкви у Голуб'ї 163 злотих і 10 грошів – «*Kwit za z[lotych] p[olskich] 163 i gr[orzy] 10*». Документ засвідчено підписом «*Dnia [нерозчитаний знак] 6 Marca 1865 roku zapłaciłem. J. Malczynski*» (ЛНБ-2, арк. 1) у присутності 4 осіб: Івана Гурського, лавника, братчика Івана Гурського, Павла Семінки, Матвія Щуцького. Згаданий «*J. Malczynski*» – можливо син пароха, що міг

обіймати якусь посаду при парафії. На звороті документа – різноманітні математичні розрахунки та господарський запис.

Другий документ – це рахункова книга о. Михайла («*Rachunki moje*») (ЛНБ-3, арк. 1) та парафії («*Rachunek w Hołubiu*») (ЛНБ-3, арк. 3–4). Документ не датований. На першому аркуші, ймовірно І. Крип'якевич, проставив запис «1850?». Третій – недатований фінансовий документ під назвою «*Stan oblig pozostałych po s[więtej] p[amięci] X[iędzu] Michalu Malczyńskim Proboszczu Hołubia*» (ЛНБ-4, арк. 1–1 зв.).

Юліан Мальчинський (1841–1889), син Михайла, також був священником. У 1870 р. емігрував до Галичини та займав тут різноманітні церковні посади: парох с. Серни Мостиського деканату (1879), священник-помічник у парафії Руда Монастирська Потелицького деканату (1880–1884), парох с. Ліски Варяжського деканату (1884–1887). Окрім того, він збирав документи до історії духовенства Холмської єпархії (ЛНБ-14) – окремі зібрані ним матеріали публікував І. Крип'якевич (Крипякевич, 1905; Крипякевич, 1906).

Перший документ із біографічними даними містить заголовок «*Табеля [не розчитане слово] свойствъ*». Документ не датований. Однак, якщо відштовхуватись від запису у документі, що о. Юліану 37 років (ЛНБ-11, арк. 1), то документ можна датувати 1878 р. У таблицю внесені біографічні дані священника, ймовірно як кандидата на зайняття якоїсь посади. На це вказує запис у першому стовпці таблиці. На момент створення документа кандидат обіймав посаду приватного сотрудника у Поториці («*въ Поторжицъ*», «*при Поторжицкой церкви*») протягом останніх 10 місяців. Із документа відомо, що свячення він отримав у 1865 р. і 9 років працював як парох у Виткові Холмської єпархії.

Ще один документ, що розкриває дані про життя о. Юліана, – це друкований «*Arkusz wyplat stałych należytości*», що датується вереснем 1875 р. – лютим 1876 р. – у цей час Юліан Мальчинський працював як «*prow[izoryczny] nauczyciel szkoły wudziałowej*» у Сокалі (ЛНБ-12, арк. 1). Безпосередньо з працевлаштуванням на посаду вчителя пов'язана чернетка листа до Перемишльської єпархії, із якої довідуємось додаткові біографічні дані. Зокрема, автор листа згадує, що він отримав філософську і богословську освіту у Холмській семінарії (ЛНБ-13, арк. 1).

Ще частина документів стосується наукової діяльності о. Юліана – це рукописи його праць та зібрані колекційні матеріали до історії духовенства Холмщини. У фонді родини Мальчинських представлено такі наукові праці о. Юліана: «*Wiadomości dotyczące historii Kościoła Wschodniego zostającego w jedności z Kościołem Powszechnym*» та «*Prawa i przywileje Kościoła Greaco-Unickiego*», а також 2 фрагменти з церковної історії (ЛНБ-8), ліквідації унії на Холмщині (ЛНБ-7) й фрагмент викладу з канонічного права (ЛНБ-9) та виписки з документів (ЛНБ-10).

Праця «*Wiadomości dotyczące historii Kościoła Wschodniego...*» (ЛНБ-5) записана до окремого зошита, який не списаний повністю. Ймовірно, що вона не завершена автором. Спершу автор уклав хронологічний перелік стародрукованих книг, на основі яких писав працю. Цей перелік цікавий як із погляду історіографії, адже показує, які праці тоді використовували для написання історичних текстів, так і у контексті історії читання, бо є свідченням роботи о. Юліана з книжками. Сам текст складається з двох розділів: «*I. W jakim obrządku i czy w jedności [z] Kościołem Powszechnym przyjęła Ruś wiare S[wieta]?*»; «*II. Jak długo Ruś w została w jedności z Kościołem Powszechnym?*». На полях вміщено численні примітки автора до тексту. Праця «*Prawa i przywileje*

Kościola Greaco-Unickiego) (ЛНБ-6) записана до двох зошитів. Вона складається з Вступу, Частини I «*Prawa i przywileje dotyczące zmiany obrządku*», Частини II «*Prawa i przywileje w rozmaitych materiach*».

Серед 3 представників родини Мальчинських найвідомішим є старший син отця Михайла – Франц Мальчинський (1829–1908). Свячення він отримав у Римі у 1860 р., після закінчення навчання у Папській Урбаніанській колегії Пропаганди віри. Відомий він як очільник унійної Церкви у Болгарії (1861–1867) та католицький місійний єпископ у Алессіо (сучасна Лежа в Албанії) в Османській імперії у 1870–1908 рр.

Окрім декількох недатованих та невідданих документів із часу перебування у Римі (ЛНБ-16), цікавим джерелом до відтворення життя Ф. Мальчинського у період його навчання є щоденникові записи (ЛНБ-17). Вони охоплюють період від 1854 р. до 1859 р. Серед документів їх автор дав назви для декількох підтем, а саме «*Dziennik podróży*», із невеликими нотатками від 1854 р. про подорож через Львів і Краків до Риму (ЛНБ-17, арк. 1–2), «*Dziennik ważniejszych wypadków zająć mogących w Koll[egium] Urb[anum] de Prop[aganda] Fide*» за 1855 р. (ЛНБ-17, арк. 6–6 зв.), із примітками про навчання у 1856–1859 рр. (ЛНБ-17, арк. 12–21).

Тематично схожою є збірка різноманітних рукописних нотаток Ф. Мальчинського за 1857 р., зокрема невелика записка «*Wystawa kwiatów i roślin w R[oku] 1857 od 14 do 21 Kwiet[nia]*» (ЛНБ-18, арк. 1–2 зв.) та рукописний зшиток «*Krótką treść odprawionych rekolekcji duchownych w Willi Mont'alto R[oku] 1857 poczynając d[nia] 23 Października do 30 t[ego] m[iesiąca]*» (ЛНБ-18, арк. 4–13 зв.).

Також серед документів Ф. Мальчинського збережено 2 рукописи поетичних творів – це переклад вірша «*Дарь Маріу (сь Італіянскаго)*» (ЛНБ-15, арк. 1) та записи релігійних творів «*Pieśń*» і «*Krzyż*» (ЛНБ-15, арк. 1 зв. –3).

Цінний матеріал про період навчання майбутнього єпископа становить листування, що охоплює період 1855–1859 рр. Хронологічно «вибивається» лише лист невстановленої особи від 1870 р. (ЛНБ-28). Недатованим є лист Августа Запольського (August Zapolski) із запрошенням взяти участь у поминальному богослужінні за його брата (ЛНБ-22, арк. 1). Більшість листів мають побутовий зміст. Адресовані вони зі Львова (о. Й. Залевський (ім'я не встановлено) (ЛНБ-21, арк. 1–1 зв.)), Кракова (о. Адриан Гарлицький (ЛНБ-20, арк. 1–3)), Любліна (від братів Едварда та Юліана (ЛНБ-24)). Найбільше листів до Франца Мальчинського надійшла від о. Микола Назаревича (ЛНБ-23) й родини Персіцьких (ЛНБ-26) (по 8 листів) та Йосифа Мосевича (ЛНБ-25) (13 листів) за 1855–1859 рр. Не вдалось встановити особу, що в одному з листів підписана, як «*ks. Jakób*» (ЛНБ-27, арк. 1). Один лист надійшов від Станіслава Гіщинського (ЛНБ-19).

Значну частину фонду, 10 одиниць збереження, становлять різноманітні друковані брошури з часу навчання Ф. Мальчинського у Римі. Видання «*Accademia Poliglotta Del Collegio Urbano*» представлено окремими брошурами за 1855–1860 рр. У цьому виданні друкувались прозові та поетичні тексти студентів Папської Урбаніанської колегії. У примірнику за 1855 р. (з провінцією «*Francesco Malczynski Al[u]nni del: Goll[egio] Urbano di Propaganda Fide*») опубліковано вірш італійською мовою під назвою «*Tu per me?*» за підписом «*Sig[nor] Francesco MALCZYNSKI di Holubie nella Pollonia Russa*» (ЛНБ-29, арк. 12 зв. –13). У цьому ж примірнику власник записав власний переклад російською мовою вірша «*I tre doni innanzi a Maria Immacolata*» авторства «*Michele Roussaeu de Taganrog*» (ЛНБ-29, арк. 15). Невеликі прозові тексти

опубліковано у брошурах за 1856 р. (ЛНБ-29, арк. 29), 1857 р. (ЛНБ-29, арк. 42 зв.), 1859 р. (ЛНБ-29, арк. 91 зв.) та 1860 р. (ЛНБ-29, арк. 108 зв.) і ще один вірш «*Gioia e Desiderio*» за 1858 р. (ЛНБ-29, арк. 76–76 зв.).

Із брошури «*Alumni Pontificii Collegii Urbani De Propaganda Fide*» з власницькими записами «*F. Malczynski*» (ЛНБ-30, арк. 1) та «*Ks. Fr. Malczynski*» (ЛНБ-30, арк. 11), у якій опубліковано інформацію про студентів Урбаніанської колегії, довідуємось, що Ф. Мальчинський був руського обряду (*Ritus Ruthenus*) у чині аколита (*Acolythus*) (ЛНБ-30, арк. 5 зв. –6, 14 зв. –15). Цікаво, що у графі «*Diocesis vel Missio*», де вказувалась приналежність до єпархії, у Ф. Мальчинського записано «*Miss. Designanda*», тобто немає призначення до конкретної єпархії.

Інформацію про навчальні курси у Папській Урбаніанській колегії опубліковано у брошурі «*Solemnis Praemiorum Distributio Apud Collegium Urbanu De Propaganda Fide*» за 1855–1858 рр. (ЛНБ-33), а у виданні «*Biografia Di tre Giovai Alumni del Pont. Collegio Urbano*» (Рим, 1855) Антоніо Брешіані (Antonio Bresciani) опублікував біографії 3 відомих студентів колегії (ЛНБ-31). Навчальні матеріали колегії представлено виданнями «*Elogia Sacro*» (Рим, 1858) (ЛНБ-32) та «*Theses De Theologia Universa*» (ЛНБ-34).

Із часу навчання у Римі також походить видання «*Quando nel di 1 d'aprile 1860 sacro agli osanna pel figlio di David solennizzavasi dagli accademici tiberini in Roma la dolorosa memoria della passione del Nazzareno Signore l'accademico G. arcivescovo di Tebe non indifferente alle amare contingenze della chiesa universa e dell'augusto visibile suo capo preludeva con questo ragionamento*» (Рим, 1860) (ЛНБ-35). Ще 3 одиниці збереження – це фрагменти неідентифікованих брошур (ЛНБ-36; ЛНБ-37; ЛНБ-38).

Архівна спадщина священничої родини є цінним джерелом до історії українського духовенства ХІХ ст. Важливо наголосити, що родина Мальчинських поєднує 2 регіони – Холмщину та Галичину. Відповідно, представлені в архіві документи дають змогу вивчати як історію українського духовенства у Російській імперії, так і в Австрійській державі.

На жаль, лише незначна частина документів стосується о. Михайла Мальчинського та його сина о. Юліана Мальчинського. Водночас документи єпископа Юліана Мальчинського розкривають лише ранній етап його життя – здебільшого йдеться про час навчання у Папській Урбаніанській колегії Пропаганди віри у Римі. Можна припустити, що саме на цей період припало формування майбутнього єпископа у Лежі в Албанії.

Наступним етапом після опрацювання архівного фонду та його удоступнення для користувачів відділу рукописів ЛННБ України ім. В. Стефаніка має бути подальше ґрунтовне вивчення цих документів і дослідження історії священничої родини Мальчинських.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

Крипякевич, І. (1905). «Літературний спорь» в Холмщині 1872 р. *Записки Наукового Товариства імени Шевченка*, 66, 5–6.

Крипякевич, І. (1906). Автобіографія холмського священника з першої половини ХІХ віка. *Записки Наукового Товариства імени Шевченка*, 78, 143–157.

Крип'якевич, І., Крип'якевич, Р. (1997). Матеріали до історії церков Холмщини і Підляшшя. В *Холмщина і Підляшшя: історико-етнографічне дослідження*. Київ, 134–152.

ЛНБ-1: Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника (ЛННБ України ім. В. Стефаника), ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 1, 113 арк.

ЛНБ-2: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 2, 2 арк.

ЛНБ-3: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 3, 4 арк.

ЛНБ-4: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 4, 1 арк.

ЛНБ-5: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 5, 7 арк.

ЛНБ-6: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 6, 9 арк.

ЛНБ-7: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 7, 6 арк.

ЛНБ-8: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 8, 7 арк.

ЛНБ-9: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 9, 2 арк.

ЛНБ-10: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 10, 4 арк.

ЛНБ-11: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 11, 1 арк.

ЛНБ-12: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 12, 1 арк.

ЛНБ-13: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 13, 1 арк.

ЛНБ-14: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 14, 39 арк.

ЛНБ-15: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 15, 3 арк.

ЛНБ-16: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 16, 4 арк.

ЛНБ-17: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 17, 24 арк.

ЛНБ-18: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 18, 32 арк.

ЛНБ-19: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 19, 2 арк.

ЛНБ-20: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 20, 3 арк.

ЛНБ-21: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 21, 1 арк.

ЛНБ-22: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 22, 1 арк.

ЛНБ-23: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 23, 18 арк.

ЛНБ-24: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 24, 12 арк.

ЛНБ-25: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 25, 20 арк.

ЛНБ-26: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 26, 14 арк.

ЛНБ-27: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 27, 1 арк.

ЛНБ-28: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 28, 2 арк.

ЛНБ-29: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 29, 111 арк.

ЛНБ-30: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 30, 20 арк.

ЛНБ-31: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 31, 35 арк.

ЛНБ-32: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 32, 12 арк.

ЛНБ-33: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 33, 51 арк.

ЛНБ-34: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 34, 18 арк.

ЛНБ-35: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 35, 10 арк.

ЛНБ-36: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 36, 27 арк.

ЛНБ-37: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 37, 10 арк.

ЛНБ-38: ЛННБ України ім. В. Стефаника, ф. 316 (Мальчинські), оп. 1, спр. 38, 14 арк.

Сус, І. (2016). Архів українського етнографа Савини Сидорович у фондах відділу рукописів Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. *Записки Львівської національної наукової бібліотеки України ім. В. Стефаника*, 8(24), 297–306.

REFERENCES

Крупякевич, І. (1905). «Literaturnyi spor» v Kholmshchyni 1872 r. *Zapysky Naukovoho Tovarystva Imeny Shevchenka*, 66, 5–6 (in Ukrainian).

Крупякевич, І. (1906). Avtobiografiia kholmshchyni z pershoi polovyny XIX vika. *Zapysky Naukovoho Tovarystva Imeny Shevchenka*, 78, 143–157 (in Ukrainian).

Крупякевич, І., & Крупякевич, Р. (1997). Materialy do istorii tserkov Kholmshchyni i Pidliashshia. In *Kholmshchyna i Pidliashshia: istoriko-etnografichne doslidzhennia*. Kyiv, 134–152 (in Ukrainian).

Lvivska natsionalna naukova biblioteka Ukrainy im. V. Stefanyka (LNNBU im. V. Stefanyka), f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 1, 113 ark. (In Polish).

LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 2, 2 ark. (in Polish).

LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 3, 4 ark. (in Polish).

LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 4, 1 ark. (in Polish).

LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 5, 7 ark. (in Polish).

- LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 6, 9 ark. (in Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 7, 6 ark. (in Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 8, 7 ark. (in Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 9, 2 ark. (in Polish and Latin).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 10, 4 ark. (in Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 11, 1 ark. (In Ukrainian).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 12, 1 ark. (in Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 13, 1 ark. (in Polish and Ukrainian).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 14, 39 ark. (in Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 15, 3 ark. (in Polish and Ukrainian).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 16, 4 ark. (in Italian and Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 17, 24 ark. (in Italian and Latin).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 18, 32 ark. (in Italian, Latin and Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 19, 2 ark. (in Italian and Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 20, 3 ark. (in Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 21, 1 ark. (in Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 22, 1 ark. (in Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 23, 18 ark. (in Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 24, 12 ark. (in Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 25, 20 ark. (in Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 26, 14 ark. (in Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 27, 1 ark. (in Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 28, 2 ark. (in Polish).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 29, 111 ark. (in Italian).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 30, 20 ark. (in Latin).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 31, 35 ark. (in Italian).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 32, 12 ark. (in Latin).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 33, 51 ark. (in Latin).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 34, 18 ark. (in Latin).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 35, 10 ark. (in Italian).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 36, 27 ark. (in Italian).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 37, 10 ark. (in Italian).
LNNBU im. V. Stefanyka, f. 316 (Malchynski), op. 1, spr. 38, 14 ark. (in Italian).
Sus, I. (2016). Arkhiv ukrainskoho etnohrafy Savyny Sydorovych u fondakh viddilu rukopysiv Lvivskoi natsionalnoi naukovoï biblioteky Ukrainy imeni V. Stefanyka. *Zapysky Lvivskoi natsionalnoi naukovoï biblioteky Ukrainy imeni V. Stefanyka*, 8(24), 297–306 (in Ukrainian).

Nazarii LOSHTYN

PhD (History)

Research Fellow of the Manuscript Department

V. Stefanyk Lviv National Scientific Library of Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8911-7808>

e-mail: nazarii.loshtyn@gmail.com

**THE ARCHIVE OF THE MALCHYNSKY PRIESTLY FAMILY
IN THE COLLECTIONS OF THE MANUSCRIPT DEPARTMENT OF THE
V. STEFANYK LVIV NATIONAL SCIENTIFIC LIBRARY OF UKRAINE**

The article is dedicated to the studies of the archival heritage of the Malchynsky priestly family, whose members were connected to two Ukrainian regions belonging to different empires – the Romanovs and the Habsburgs. The study delves into the peculiarities of the family's archival collection housed in the Manuscript Department of the V. Stefanyk Lviv National Scientific Library of Ukraine. Special emphasis is placed on its significance in researching the history of Ukrainian clergy in the 19th century. The importance of the family's archival legacy as a source for studying the history of Ukrainian clergy in the context of the Russian Empire and the Austrian state is highlighting. The archival collection comprises documents that, unfortunately, unevenly disclose the life and activities of family members, particularly Fathers Mykhailo and Yulian Malchynsky.

Of particular value is the scholarly legacy of Father Yulian, including manuscripts of his works on the history of the Uniate Church, the dissolution of the Union in Holmshchyna, and documents he collected on the history of the church. The majority of the documents in the archival fund shed light on the life of Bishop Franz Malchynsky, the most prominent family representative, who served as the head of the Uniate Church in Bulgaria (1861–1867) and as a Catholic missionary bishop in Alessio (Albania) in the Ottoman Empire (1870–1908).

The presented documents necessitate further investigation to unveil a more comprehensive picture of the life and activities of the Malchynsky priestly family and the clergy in general in the second half of the 19th century. While the archival heritage of the Malchynsky family is an important source for a deeper understanding of the history and culture of Ukrainian clergy, the uneven distribution of documents presents challenges for reconstructing the life paths of family members and their contributions to the development of Ukrainian clergy at that time.

Keywords: archive, document, priest, Holmshchyna, Malchynsky, Franz Malchynsky.